

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-68/12-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Brno, Antonínská 3, příspěvková organizace
Sídlo:	Antonínská 3/550, Brno 602 00
IČ:	48512711
Identifikátor:	600108431
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Leopoldem Trněným, ředitelem školy
Zřizovatel:	Statutární město Brno, Městská část Brno-střed
Místo inspekční činnosti:	Antonínská 3/550, Brno
Termín inspekční činnosti:	24. – 26. leden 2012

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení §174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání žáků v přírodovědné gramotnosti.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola Brno, Antonínská 3, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost úplné základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD) a školní jídelny- výdejny. Škola sídlí v centru města v historické budově, která je po etapách modernizována. Ve sledovaném období v roce 2008 byla vybudována učebna pro výuku společensko-vědních předmětů a v roce 2011 taneční sál. Obnovena byla stávající počítačová síť a dokoupeny byly prostředky informačních a komunikačních technologií (dále ICT).

Počet přihlášených žáků do ZŠ ze spádové oblasti a z jiných městských částí Brna se za poslední tři roky výrazně zvýšil a přesahoval kapacitu ZŠ. Ředitel školy požádal k 1. září 2010 o její zvýšení na 480 žáků. K 30. září 2011 bylo zapsáno v ZŠ ve 21 třídách 1. – 9. ročníku 462 žáků, z toho 6 plní školní docházku v zahraniční škole. U 40 žáků byly ke dni inspekce zjištěny speciální vzdělávací potřeby (dále jen SVP), z nich 9 je vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu.

Kapacita ZŠ je v tomto školním roce naplněna na 97 %. Vzdělávání žáků je realizováno podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* s motivačním názvem *Výhra pro naše děti* (dále ŠVP ZV). Škola se dlouhodobě profiluje rozšířenou výukou cizích jazyků (německého a anglického jazyka) a v poslední době i zaměřením na výtvarnou výchovu. Vzdělávání zajišťuje 30 pedagogických pracovníků, z nichž 27 má odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Od poslední inspekce získaly kvalifikační předpoklady pro výkon specializovaných činností výchovná poradkyně, koordinátorka tvorby ŠVP ZV, koordinátorka v oblasti ICT a školní metodička prevence sociálně patologických jevů.

Činnost ŠD probíhá v 8 oddělení podle *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu při ZŠ Brno, Antonínská 3*. Zajišťuje ji 7 vychovatelek včetně vedoucí vychovatelky. Všechny splňují odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Počet přihlášených žáků do ŠD se rovněž výrazně zvýšil, proto byla její kapacita k 1. září 2010 zvýšena na 240 účastníků a je naplněna na 93 %. Prostorové podmínky ŠD pro práci s dětmi nejsou příliš optimální. Kromě jednoho samostatného oddělení využívá ke své činnosti kmenové třídy 1. stupně ZŠ.

Škola se aktivně zapojila do projektu Magistrátu města Brna - spolupráce s partnerským městem Stuttgart, dále do projektů vyhlášených pro základní školy např. *Výuka angličtiny ve vybraných školách města Brna, Otevřená škola*. Dlouhodobě zajišťuje pedagogickou praxi studentů, v loňském roce získala statut fakultní školy Pedagogické fakulty Masarykovy university Brno (dále PdF MU Brno).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. O vzdělávací nabídce a postupu při přijímání žáků informuje běžným způsobem dostupným všem uchazečům. Vzhledem ke zvyšujícímu se zájmu rodičů o přijetí jejich dítěte k základnímu vzdělávání bylo vedení školy nuceno z kapacitních důvodů stanovit u letošního zápisu kritéria přijetí, která jsou v souladu s platnými právními předpisy.

Ve škole je ustaveno školní poradenské pracoviště. Jeho činnost zabezpečuje výchovná poradkyně, školní metodička prevence sociálně patologických jevů a školní psychologka. Úzká spolupráce zainteresovaných a předávání potřebných informací pedagogům vede k systematické identifikaci žáků se SVP. Na základě vlastní pedagogické diagnostiky a navazujících doporučení školského poradenského pracoviště vytváří škola kvalitní podmínky pro naplňování jejich vzdělávacích potřeb. Nadstandardní aktivity zajišťované psychologkou umožňují předcházet vzdělávacím problémům a pomáhají vytvářet příznivé sociální klimata tříd. V hospitovaných hodinách věnovali učitelé žákům se SVP dostatečnou pozornost, zohledňovali především jejich osobní pracovní tempo a při hodnocení přihlíželi k projevům specifických poruch učení. Žákům s riziky studijní neúspěšnosti vytvářeli vyučující vhodné podmínky pro vzdělávání především formou individuálních konzultací po vyučování, o jejichž termínech jsou prokazatelně informováni žáci i jejich rodiče. Škola má vypracovanou efektivní preventivní strategii, jejíž uskutečňování v posledním roce zajišťuje z důvodu dlouhodobé nemoci školní metodičky

primární prevence výchovná poradkyně. Vytvořené a uplatňované preventivní programy umožňují minimalizovat rizika a v případě výskytu nevhodného chování žáků napomáhají rychlému a účinnému řešení problémů. Preventivní programy jsou pravidelně vyhodnocované ve *Výroční zprávě o činnosti školy*.

Organizace práce ve výuce na 1. stupni ZŠ byla na standardní úrovni. Z hlediska forem výuky převažovala dobře organizovaná frontální výuka, často doplňovaná samostatnou prací. Celkově účinně volené metody a formy práce pozitivně ovlivňovaly a motivovaly žáky k učení a přispívaly ke zlepšování jejich osobních výsledků, působily na rozvoj jejich individuality. Výuka anglického jazyka byla vedena kvalitní angličtinou, pedagogové zaměřili pozornost na rozvoj jazykových dovedností žáků. Pozitivem bylo zařazení relaxačních prvků a efektivní střídání činností, respektující psychohygienické potřeby. Výuka na 2. stupni ZŠ probíhala v příjemné pracovní atmosféře. Většina hospitovaných hodin byla vedena frontálním způsobem. Zvolené metody práce ve třídách napomáhaly k rozvoji samostatnosti a odpovědnosti za výsledky práce. Žáci měli ve většině hodin dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru a prezentaci výsledků práce, účelně byly využity žákovské referáty. Vyučující věnovali náležitou pozornost rozvoji jazykových dovedností a dovednosti žáků v práci s ICT. Žáci si cíleně osvojovali klíčové kompetence. Zejména osobnostní, sociální, komunikativní a k učení. Materiální podpora výuky byla na běžné úrovni, učitelé použili demonstrační pomůcky, modely a obrazový materiál. Žáci využívali především učebnice a pracovní listy, jen ojediněle i historické mapy. Negativem v této oblasti je, že praktické metody (např. laboratorní práce, žákovské pokusy) jsou do výuky na 2. stupni ZŠ zařazeny příležitostně.

Hodnocení žáků mělo spíše motivační charakter a ne vždy bylo patřičně odůvodněné. K sebehodnocení a vzájemnému hodnocení byli žáci vedeni v menší míře. Škola zavedla nově pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků na 2. stupni ZŠ bodový systém v předmětech matematika a fyzika. Tato forma průběžného hodnocení je zpracována v ŠVP ZV, avšak není uvedena v *Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků*. V době inspekční činnosti škola toto doplnila a předložila školské radě ke schválení.

Rozvoj sociální gramotnosti žáků pozitivně ovlivňuje nadstandardní pozornost věnovaná historii a současnosti města Brna. Tato témata jsou do výuky učiteli zařazovaná systematicky, napomáhají k utváření občanských kompetencí a formování pozitivního vztahu k místu, kde žáci žijí. Rozvoji pracovních a komunikačních kompetencí výrazně napomáhají pravidelně realizované ročníkové práce, které jsou součástí osnov dějepisu a výchovy k občanství. Škola efektivně podporuje formování sociálních dovedností žáků zařazením volitelného předmětu etická výchova, který výrazně ovlivňuje pozitivní hodnotovou orientaci a prosociální chování žáků. Jeho vzdělávací obsah a především způsob realizace je významným prvkem prevence sociálně nežádoucího chování. Funkční gramotnost žáků v cizojazyčné oblasti je rozvíjena systematicky. Škola organizuje pro žáky různé aktivity posilující komunikaci v anglickém a německém jazyce – např. výměnné pobyty žáků v zahraničí, účast v mezinárodních projektech, v soutěžích a jiné. Podpoře přírodovědné gramotnosti je věnována příležitostná pozornost, zaměřena zejména na ochranu životního prostředí, sběr druhotných surovin a účast na vzdělávacích akcích organizovaných Centrem volného času.

Efektivita výuky cizích jazyků od prvního ročníku se výrazně projevuje v hlavních výsledcích vzdělávání žáků. Škola je průběžně sleduje prostřednictvím běžných interních nástrojů, jako jsou ročníkové práce žáků a absolventské práce 9. ročníku v rámci tradičního projektového týdne v závěru školního roku. Jeho celková organizace umožňuje komplexně hodnotit úroveň dosažených kompetencí, především schopnost žáků řešit problémy, spolupracovat v kolektivu a prezentovat výsledky své práce. Talentovaní jednotlivci se

aktivně účastní mimoškolních aktivit, pracují v zájmových útvarech. Dalším hodnotícím měřítkem jsou individuální úspěchy žáků v soutěžích na úrovni školní až republikové. Mezi jejich výrazné úspěchy ve sledovaném období patřily - účast v krajské soutěži zaměřené na finanční gramotnost, celostátní ocenění ve výtvarné soutěži, účast v krajské a celostátní konverzační soutěži v německém jazyce a další. Skupiny žáků 8. a 9. ročníku každoročně úspěšně absolvují certifikovanou mezinárodní jazykovou zkoušku z německého jazyka, účastní se sociotestů v anglickém jazyce a jiných aktivit zaměřených na cizí jazyky. V letošním školním roce se někteří žáci zúčastnili testování IQ (vstupní test do *Mensy České republiky*). Z celkového počtu 62 testovaných převážná většina dosáhla nadprůměrných výsledků. Zpětnou vazbu o výsledcích vzdělávání žáků získává škola pravidelným využíváním komerčních testů, ve kterých dosahovali střídavě průměrných a nadprůměrných výsledků (v předmětech *český jazyk* a *matematika*). Skupinové a jednotlivé úspěchy žáků škola zveřejňuje a vyhodnocuje.

Funkční spolupráce s partnery je významnou součástí života školy. Komunikace mezi zákonnými zástupci a vyučujícími funguje standardně. Účinná spolupráce je s *Klubem rodičů a přátel školy*, který pomáhá škole finančně zajistit různé akce školy. Na pravidelných setkáváních zástupců rodičů jednotlivých tříd a na jednáních školské rady jsou projednávány zásadní problémy spojené s chodem školy. Významná je spolupráce i s dalšími partnery např. Odborem sociálně právní ochrany dětí a mládeže, poradenskými pracovišti, Policií ČR a charitativními institucemi. Významný přínos pro kvalitní realizaci vzdělávací nabídky má spolupráce se středními školami v městě Brně a PdF MU Brno, dlouhodobě je přínosná spolupráce s Österreich - Institutem a Goethe-Institutem. Četné partnerské vztahy vhodně podporují vzdělávání žáků.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

ŠVP ZV vychází z potřeb žáků a podmínek školy a zřetelně odráží její zaměření na rozšířenou výuku cizích jazyků. Respektuje požadavky školského zákona a je zpracován v souladu s *Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání* (dále RVP ZV). Jeho dílčí oblasti vyžadovaly upřesnění údajů (poznámky k učebnímu plánu, zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami), což škola provedla v průběhu inspekční činnosti. Disponibilní časová dotace posiluje prioritní vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace*. Povinná výuka cizích jazyků (výběr z anglického nebo německého) je zařazena do učebního plánu od prvního ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně, od třetího ročníku 3 hodiny týdně. Druhý cizí jazyk (německý nebo anglický) je zařazen od pátého ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně. Organizace vzdělávání z hlediska počtu vyučovacích hodin v jednom sledu i počty žáků ve třídách a skupinách odpovídají platným právním předpisům. Rozvrh hodin je sestavený a realizovaný podle učebního plánu ŠVP ZV.

Bezpečnosti a ochraně zdraví žáků při vzdělávání škola věnuje náležitou pozornost, provádí rozbor školních úrazů a stanovuje preventivní opatření k jejich minimalizaci. Škola žákům nabízí promyšlenou nabídku zájmových útvarů, která umožňuje rozvoj nadání a přispívá k efektivnějšímu využívání volného času. Do ní patří i činnost žakovského parlamentu a práce v redakci školního časopisu *Edmont*.

Plánování práce školy je koncepční a systematické. Strategickým dokumentem je *Koncepční záměr rozvoje školy* na tři školní roky. Důležitým východiskem pro jeho aktualizace jsou podrobně zpracované výroční zprávy o činnosti školy a vlastní hodnocení školy, na kterém se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci. Organizační struktura

odpovídá typu školy a její velikosti, kompetence všech pracovníků školy jsou jasně stanoveny. Ředitel školy plní povinnosti v souladu s právními předpisy. Vnitřní informační a kontrolní systém je funkční. Pozitivem v řízení školy je úzká spolupráce vedení s pedagogickou radou, metodickým sdružením a předmětovými komisemi.

Cílevědomá personální politika ředitele školy a efektivní využívání odborného potenciálu učitelů zajišťuje příznivé podmínky pro realizaci ŠVP ZV (téměř všechny předměty jsou vyučovány učiteli s odbornou specializací). Pedagogický sbor je stabilní, jeho současné složení a věková struktura jsou perspektivní. Začínajícím učitelům je poskytována dostatečná metodická a kolegiální pomoc. Ředitel školy organizuje systematicky další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Při jeho plánování přihlíží k potřebám školy a zájmu učitelů o rozšíření kvalifikace. Prioritou je vzdělávání v cizích jazycích, v oblasti prevence sociálně patologických jevů (aktuálně kyberšikany), v dovednostech jak správně využívat interaktivní tabuli aj.

Škola má vytvořeny standardní materiálně technické podmínky pro realizaci ŠVP ZV. Kromě 21 kmenových tříd má pro výuku odbornou počítačovou učebnu, učebnu společensko-vědních předmětů dále učebnu pro výuku cizích jazyků, školní dílnu, cvičnou kuchyňku. Všechny třídy a odborné učebny jsou vybaveny novějším výškově nastavitelným žákovským nábytkem. K výuce tělesné výchovy slouží tělocvična, menší taneční sál a ve dvorním traktu školy hřiště s umělým povrchem a doskočištěm. Prostředí školy je estetické, na jeho výzdobě se podílejí svými pracemi sami žáci. Škola je vybavena dostatečným množstvím školních pomůcek, stejně tak výpočetní technikou a audiotechnikou. K užívání má 4 interaktivní tabule. Podmínky a materiální vybavení pro výuku přírodovědných předmětů na 2. stupni ZŠ se od poslední inspekční činnosti téměř nezměnily.

Finanční předpoklady školy umožnily vytvořit odpovídající podmínky pro naplňování vzdělávacích cílů. Pro svoji činnost využila škola ve sledovaném období let 2009 až 2011 více zdrojů financování. Především šlo o prostředky státního rozpočtu (dále SR) na přímé náklady na vzdělávání, které měly v souvislosti s rostoucím počtem žáků vzrůstající tendenci (14,288 mil. Kč v roce 2009, 14,406 mil. Kč v roce 2010 a 14,919 mil. Kč v roce 2011). Použity byly zejména na mzdy a zákonné odvody, na učebnice, učební pomůcky a DVPP. Dále ve sledovaném období škola získala prostředky z rozvojových projektů vypisovaných Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy v celkové výši 1,746 mil. Kč a to na zvýšení platů pedagogických i nepedagogických pracovníků, na podporu řešení specifických problémů regionálního školství („Hustota a Specifika“), na školní vybavení pro žáky 1. ročníku. Podíl finančních prostředků SR na celkových ročních neinvestičních výdajích vynaložených školou na hlavní činnost činil během sledovaného období cca 77 %. Příspěvek zřizovatele na provoz měl ve sledovaném období mírně vzrůstající tendenci (z cca 2,3 mil. Kč v roce 2009 na 2,6 mil. Kč v roce 2011). Tyto finanční prostředky byly škole poskytnuty na zajištění běžného provozu, částečně jimi byly dokrývány i náklady na učebnice a školní pomůcky. Z účelových prostředků zřizovatele byly hrazeny i další aktivity školy (*Výuka angličtiny na vybraných školách ve městě Brně, Otevřená škola*). Škola svojí vlastní aktivitou získává další prostředky ke zkvalitnění podmínek vzdělávání. V souladu se zřizovací listinou vykonává doplňkovou činnost zejména v oblasti pronájmu nebytových prostor. Zlepšený hospodářský výsledek využívá k zajištění zájmových a volnočasových aktivit pro žáky. V roce 2011 zahájila škola realizaci projektu *EU peníze školám* v rámci *Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost*, oblast podpory *Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách* v hodnotě více než 1,2 mil. Kč zaměřený na podporu inovativních vzdělávacích postupů, jazykového vzdělávání a DVPP v těchto oblastech. Po celé sledované období

byla finanční situace školy stabilní a umožňovala naplňování vzdělávacích cílů školy podle ŠVP ZV včetně její profilace.

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Zajišťuje všem žákům rovný přístup ke vzdělávání. Školní poradenství je funkční a pracuje systematicky. Učitelé cíleně formují u žáků klíčové kompetence. Přírodovědná gramotnost je při vzdělávání žáků rozvíjena příležitostně, čtenářská gramotnost, sociální a komunikace v cizím jazyce je rozvíjena systematicky. Pozitivem školy jsou dosažené hlavní výsledky žáků ve vzdělávání v oblasti její profilace, které jsou pravidelně vyhodnocovány a prezentovány. To se v posledních letech projevilo velkým zájmem o přijetí žáků ke vzdělávání.

ŠVP ZV je v souladu s RVP ZV, zjištěné formální nedostatky byly v průběhu inspekční činnosti operativně odstraněny. Organizace vzdělávání je efektivní. Předpoklady pro řádnou činnost školy (personální, materiální, bezpečné prostředí) jsou na požadované úrovni. Zdroje financování, s nimiž škola ve sledovaném období hospodařila, umožnily vytvořit odpovídající podmínky pro naplňování vzdělávacích cílů.

Škola v souladu s výsledky vlastního hodnocení inovuje strategie a plány pro realizaci ŠVP ZV a udržuje si nadále požadovaný stav ve většině hodnocených oblastí.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 14 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Jihomoravského inspektorátu, Křížová 22 případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.bcsicr.cz Jihomoravského inspektorátu) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Připomínky ředitele školy

.....

Připomínky nebyly podány.